

FARVEL TIL TARZANKULTUR OG SYNSNINGER

I sit første lederjob har
Patrick Hougaard sat sig
i spidsen for en faglig turnaround.
Individuelle metoder er erstattet
med en fælles faglig retning
– og et systematisk arbejde med
at lære af det, der går galt

FOTO: PRIVAT

#socialpædagog

Jeg hedder Jesper Kjærgaard, jeg er 37 år og arbejder i Bostøtten i Brønderslev Kommune. Jeg har for nylig oplevet at få **et kæmpe fagligt løft på en workshop over to dage** arrangeret af to kredse – Nordjylland og Bornholm – som inviterer socialpædagoger fra gulvet ind for at snakke faglighed. Det var fantastisk.

Vi var seks og skulle på skift sætte ord på, 'hvad er socialpædagogik for mig?' Og så delte vi vores tanker med hinanden. **Det fede var, at alt var positivt** – det handlede ikke om, hvad der udfordrer os, og hvad vi gerne vil have ændret. Det handlede om, hvad der gør os glade og stolte, og hvad vi får ud af at arbejde som socialpædagoger.

Det var lidt som en faglig forelskelse at sidde der og have tid til fordybelse – og tid til at tale faglig stolthed. **Så den øvelse vil jeg helt sikkert tage med mig ind i mit team, når vi skal tale faglighed.** ✕

Kolofon

Udgives af Socialpædagogerne, Brolæggerstræde 9, 1211 København K. Tlf. 7248 6000. sl.dk /// **Ansvarshavende** Forbundsformand Benny Andersen /// **Redaktion** Marie Dissing Sandahl (chefredaktør), mds@sl.dk, Tina Løvbom Petersen (redigerende), tln@sl.dk, Malene Dreyer, mad@sl.dk, Lea Holtze, hol@sl.dk, Frederikke Halling Hastrup, frh@sl.dk, Rikke Rhein-Knudsen, rrk@sl.dk, Liselotte Steen Seider (webmaster), lss@sl.dk, Signe Jacobsen, sja@sl.dk /// **Kontakt redaktionen** på nyhedsrum@sl.dk /// **Layout** René Hart /// **Korrektur** Tjerry Korrektur /// **Produktion** KLS PurePrint A/S /// **Læserbreve** Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. Vi opfordrer til, at indlæg højst fylder 2.000 anslag, og redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte. Læserbreve med injurierende indhold afvises. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk /// **Annoncer** Se annonceinformation på socialpædagogen.sl.dk /// **Oplag** 45.000 i perioden 01.07.17-30.06.18 /// **Redaktionen** af 3/2024 er afsluttet 23.04. 2024. Næste nummer udkommer i uge 32, 2024 /// **Forsidefoto** Michael Drost-Hansen /// 81. årgang /// ISSN 0105-5399

Magasinet er 100% fri for skadelige/hormonforstyrrende kemikalier og er certificeret efter verdens strengeste miljøcertificering.

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt

Danske Medier OPLAGSKONTROL

26

Det vigtigste er at være nysgerrig og ikke styrende. Man kan ikke vurdere andres kønsidentitet, selvom vi alle har en tendens til at gøre det. Man kan godt have et kønsudtryk, der ser anderledes ud end ens kønsidentitet.

— Eva Goldfinger, psykologfaglig konsulent ved LGBT+ Danmark

PORTRÆT

FOTO: MICHAEL DROST-HANSEN

10

I spidsen for en faglig turnaround I sit første lederjob har Patrick Hougaard fra dag ét insisteret på at vinke farvel til tarzankultur og synsninger – og erstatte individuelle metoder med en fælles faglig retning. Resultatet er tydeligt: Borgerne trives bedre, der er markant færre grænseoverskridende hændelser – og den faglige stolthed har bidt sig fast

TEMA

20

Autisme og kønsidentitet Som socialpædagog har du stor sandsynlighed for at møde mennesker, der ikke identificerer sig med det køn, de blev tildelt ved fødslen. Men hvad er kønsidentitet egentlig? Og hvilke ord og betegnelser er gode at kende? Vi sætter fokus på, hvordan du som socialpædagog begår dig, når du møder et menneske med en anderledes tilgang til kønsidentitet end gennemsnittet

ILLUSTRATION: SOLVEIG AGERBAK

Er du nyuddannet – eller bliver det snart?

Vi har samlet brugbar viden til dig, som lige er dimitteret fra pædagoguddannelsen eller snart gør det.

Få styr på, hvordan du får dagpenge, eller find gode råd til overgangen fra livet som studerende til at være i fast job på sl.dk/studerende/er-du-nyuddannet-eller-bliver-det-snart

FOTOREPORTAGE

FOTO: KASPER LOFTGAARD

34

Vi skaber mening i børnenes verden På Geelsgård-skolen står livskvalitet øverst på skoleskemaet. Det faglige afsæt er, at børn med svære funktionsnedsættelser skal ses og høres, uanset hvilke forudsætninger de har

4

Hvem skal vinde Socialpædagogernes Pris?

Det er nu, du kan indstille en fagligt stærk kollega eller arbejdsplads, der fortjener at vinde prisen som årets socialpædagog.

8

Spot på Julemærkehjemmet Fjordmark

Ny tv-serie viser, hvordan børn, som oplever mistrivsel, genfinder troen på sig selv med et ophold på et julemærkehjem.

18

Sofa

Alex og Rikke arbejder med en app, der både giver struktur på hverdagen – og frigiver tid til faglighed.

32

Guide

Fire gode råd: Sådan håndterer I digital chikane.

42

FOTO: SØREN KJELDGAARD

Springet

Ulla er blevet på samme arbejdsplads – men har skiftet jobbet som menig socialpædagog ud med stillingen som central arbejdsplanlægger.

KONFERENCER

Over 600 socialpædagoger har tanket faglige vitaminer

I årets løb mødes socialpædagoger fra hele landet til faglige konferencer med oplæg af førende forskere og workshops med faglig sparring om emner inden for alle dele af socialområdet. Der har indtil videre været afholdt tre faglige konferencer – og i alt har 640 socialpædagoger deltaget i de tre udsolgte konferencer. X

Se flere arrangementer på sl.dk/kalender

FOTO: SOCIALPÆDAGOGERNE

PRIS

HVEM SKAL VINDE SOCIALPÆDAGOGERNES PRIS?

Har du en fagligt stærk kollega eller arbejdsplads, der fortjener at vinde prisen som årets socialpædagog? Så er det nu, du kan indstille.

Prisen uddeles til en socialpædagog eller socialpædagogisk arbejdsplads, der anses som et fagligt fyrtårn. Det kan også være en socialpædagog eller arbejdsplads, der har været med til at udvikle det socialpædagogiske arbejdsområde i retning af bedre støtte og udviklingsmuligheder for borgere, der har brug for socialpædagogisk støtte. X

Indstil på sl.dk/nyt/sl-pris inden 1. juni 2024. Se flere arrangementer på sl.dk/kalender

///

93,2 pct.

socialpædagoger stemte ja til de nye overenskomstaftaler ved OK24, hvor der var en rekordhøj stemmeprocent på 67 pct.

Se, hvornår lønnen stiger – og hvor meget – på sl.dk/ok24

HØRT

Vi ønsker ikke at gå ad den vej, hvor hver enkelt kommune får større spillerum til at træffe økonomiske afgørelser frem for faglige. Som borger skal man være sikker på, at man får den rette hjælp, uanset hvor man bor i landet.

— **Benny Andersen**, formand for Socialpædagogerne i Information – en af de 52 gange han blev citeret i medierne i årets første måneder (1. januar-17. april) og satte socialpædagogers arbejdsmiljø, lønvilkår og faglighed på dagsordenen.

KURSUS

Nyt kursus styrker viden om LA2

Socialpædagogerne udbyder endnu et helt nyt online e-læringskursus og to webinarer udviklet specifikt til medlemmer af Socialpædagogerne. Denne gang er der fokus på at styrke viden om Low Arousal – LA2 og LA2u.

På e-læringskurset underviser cand.pæd. i pædagogisk psykologi Anne-Mette Sohn Jensen i Low Arousal-tilgangen, som bruges til at forebygge, håndtere og lære af konfliktfyldte situationer.

De to webinarer handler om hhv. LA2 og LA2u, som er dialog- og refleksionsmetoder til forebyggelse af voldsomme episoder og mistrivsel inden for hhv. socialpsykiatrien og handicapområdet. Her underviser VISO-specialist og medejer af Sopra Marie Louise Stochholm. X

Find arrangementerne på mitSL

KOMMENTAR

SOLIDARITET ER OGSÅ ET INTERNATIONALT ANLIGGENDE

EN AF FAGBEVÆGELSENS KERNEOPGAVER er netop lykkedes: Gennem OK24 har Socialpædagogerne skaffet rekordhøje lønstigninger til medlemmerne. Mens vi glæder os over det, er der også overskud til at huske den store verden.

Den globale ulighed er voksende og rammer udsatte børn og unge i verdens fattigste lande uretmæssigt. Det kræver handling og solidaritet! Fagbevægelsen har vist, at gennem organisering og kamp for rettigheder kan ulighed bekæmpes. At støtte udsatte børn og unge – og de allierede omkring dem – er en forudsætning for at skabe en mere retfærdig, fredelig og bæredygtig verden. Det mål arbejder Socialpædagogerne på sammen med BUPL og FOA via organisationen International Børnesolidaritet (IBS).

Igennem mere end 20 år har Socialpædagogerne via IBS støttet en række børn og familier i Latinamerika. Og arbejdet fortsætter. For alle børn har ret til en tryk, værdig og udviklende barndom med plads til leg, fællesskaber og samhørighed. Uanset hvem de er, og hvor de kommer fra. Uanset nationalitet, køn, etnicitet, religion, social status eller kultur. Børn og unges adgang til skolegang, fritid og demokratisk deltagelse i et liv uden vold er fundamentale forudsætninger for deres muligheder i livet.

Heldigvis nytter indsatsen. Årtiers arbejde for at sikre børn og unges rettigheder og give dem en stemme har skabt positive forandringer, og det er mange steder lykkedes at gøre børn stærke nok til at tale på egne vegne. Der er grund til at være stolt af, at Socialpædagogerne således også kan bidrage med sit til, at børn i verdens allermost udsatte regioner får støtte og hjælp til at komme godt fra start i livet. X

Michael Madsen
forbundskasserer

LA2 og LA2u kurser og uddannelser

Sopra har i samarbejde med Social- og Boligstyrelsen udviklet LA2. LA2 tager afsæt i recovery-orienteret rehabilitering og er en metode til at fremme trivsel og nedbringe voldsomme episoder. Sopra tilbyder temadage, 3-dages kurser og uddannelser. På uddannelserne får du:

- kompetencer til at anvende LA2 eller LA2u,
- kompetencer til at undervise, rådgive og implementere LA2,
- certificeret dine kompetencer og bliver løbende opkvalificeret i et fagligt netværk.

Uddannelser i 2024 (Odense)

LA2u - modul 1	LA2 - modul 1	LA2 - modul 2
Uge 25+34 eller Uge 43+44	Uge 41	Uge 35 eller Uge 45

Uddannelser i 2025 (Odense)

LA2u - modul 1	LA2 - modul 1	LA2 - modul 2
Uge 3+4 eller Uge 36+39	Uge 5 eller Uge 37	Uge 9 eller Uge 19+24 eller Uge 46+49

Varighed

1 eller 2 moduler af 5-6 dages varighed fordelt over 1 eller 2 uger. Efterfølgende vejledning og eksamen.

LA2 - Målgruppe:

Fagprofessionelle og ledere, der samarbejder med mennesker med psykisk sårbarhed, ASF, ADHD og/eller sociale problemstillinger.

LA2u - Målgruppe:

Fagprofessionelle og ledere, der samarbejder med mennesker med udviklingshandicap eller mennesker, der ikke har tilstrækkelige kommunikative forudsætninger til at indgå i samtaler.

LA2 er et samtale- og refleksionsredskab, der har til formål at fremme trivsel og nedbringe voldsomme episoder. I samarbejde mellem fagprofessionelle og borgeren undersøges og inddrages borgerens indefra-perspektiv, der blandt andet er borgerens oplevelse af egen trivsel, ressourcer, netværk, mestringsstrategier, belastninger, håb og drømme. LA2 støtter de fagprofessionelle i at videreudvikle deres fælles faglige tilgange med afsæt i borgerens indefra-perspektiv.

LA2u er en understøttelse af LA2, der er rettet mod borgere med udviklingshandicap, kognitive udfordringer og/eller uden verbalt sprog. LA2u er visuelt understøttet med udtryksfuld grafik og i LA2u bliver indefra-perspektivet suppleret med et såkaldt tilstræbt indefra-perspektiv, som er en systematisk undersøgelse af borgerens oplevelse af at være sig.

Yderligere information samt mulighed for tilmelding findes på www.sopra.dk

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

TV

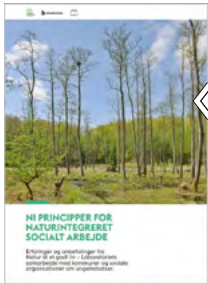
FOTO: CHRISTIAN KORSAGER MUD

SYG UNGDOM

Sebastian er plaget af stemmer i hovedet, voldsomme vrangforestillinger og Tourettes. Kathrina selvskader, Alvilda kæmper med en spiseforstyrrelse – og Maja har borderline. Fælles for de fire unge er, at de bor på Holmstrupgård – et socialpsykiatrisk døgntilbud i Aarhus for nogle af de børn og unge, der har det allersværst, og som kæmper med at få styr på lidelser som bl.a. skizofreni, selvskade, spiseforstyrrelser, selvmordstanker, personlighedsforstyrrelser, autisme, ADHD, PTSD og angst. I fire programmer får vi et kig indenfor i DR's nyeste sæson af Indefra, hvor journalist Anders Agger er vidne til de unges op- og nedture på Holmstrupgård. X

Se Indefra 'Syg ungdom' på [dr.dk](#)

RAPPORT

Ni principper for naturintegreret socialt arbejde

Siden 2014 har Bikubenfonden brugt naturen til at styrke unge i sociale forløb i Natur til et godt liv – Laboratoriet. En ny rapport, som er lavet i et samarbejde mellem Natur til et godt liv – Laboratoriet og Mobilize Strategy Consulting, udfolder ni principper, som kan hjælpe organisationer med at skabe vellykkede naturmøder for unge i sociale forløb. Det er bl.a. principper som at bruge naturen bevidst, at inddrage unge, så naturoplevelsen bliver meningsfuld og styrker handlekraft – og at give tid og rum til pauser, flow og opdagelser på egen hånd i naturen. X

Find rapporten på [bikubenfonden.dk](#)

BOG

Pigerne fra Sprogø

I årene fra 1923 til 1961 blev 500 unge kvinder anbragt på Sprogø, en ø-anstalt for kvinder, der blev anset for at være 'løsagtige' og 'moralsk defekte'. Fælles for dem var, at de kom fra de nederste lag i samfundet. Kvindernes historie er beskrevet i journaler af læger og andre fagpersoner, som forsorgen havde sat til at afrette og disciplinere piger og kvinder, hvis seksualitet blev anset for ustyrlig og amoralsk. Disse journaler har antropolog Stine Grønbæk Jensen og historiker Sarah Smed læst – og i bogen 'Pigerne fra Sprogø' giver de pigerne en stemme, et ansigt og en historie. X

'Pigerne fra Sprogø' af Stine Grønbæk Jensen og Sarah Smed, [Lindhart og Ringhof, 349,95 kr.](#)

Kursus:

Bedre støtte til domfældte med udviklingshandicap

Arbejder du med borgere med udviklingshandicap og dom? Er du nysgerrig på **recovery-orienteret rehabilitering og Low Arousal 2?** Så kan du nu få nye metoder til at forebygge ny kriminalitet og skabe bedre trivsel hos borgere med udviklingshandicap. Kurset faciliteres af psykolog Trine Uhrskov.

Tilmeld dig på [sopra.dk/fremfaerd](#)

PODCAST

Seksualitet på dagsordenen

Seksualitet og sanselighed er en del af det at være menneske – og det handler om så meget mere end sex. Det handler om kroppen, om sanser, grænser, kommunikation og relationer. Men hvordan arbejder man pædagogisk – og anerkendende og fordomsfrit – med seksualitet og sanselighed? I foreløbig 12 afsnit sætter fire seksualvejledere fra botilbuddet Hulegården seksualitet på dagsordenen med en ny podcast, der belyser de mange aspekter af seksualvejledning i forhold til voksne mennesker med funktionsnedsættelse. X

Lyt til 'Hulegårdens podcast: Seksualitet på dagsordenen' der, [hvor du plejer at hente podcast](#)

For dig og jer, der ønsker udvikling og fornyelse i det sociale arbejde

Supervisionshuset har samlet en gruppe erfarne og højt specialiserede supervisorer i København og Fredericia. De er klar til at hjælpe dig, dine kolleger og din organisation med at skabe kvalitet og trivsel i arbejdet med menneskelig velfærd og udvikling.

Vi superviserer enkeltpersoner og grupper – både inden for og på tværs af fag, og vores supervisorer møder dig med professionel indsigt og et godt overblik. Vi tilbyder også online supervision til enkeltpersoner og grupper, så du kan få supervision lige dér, hvor det passer dig bedst, og den geografiske afstand til supervisor ikke har nogen betydning.

Ring til Jakob Hassing på 88 93 00 01 eller læs mere på [supervisionshuset.dk](#)

PROFESSIONELT OG MENNESKELIGT OVERSKUD

SUPERVISIONS Huset

TV

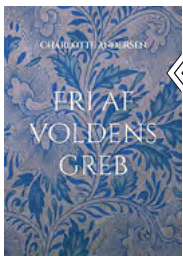

JULEMÆRKEHJEMMET FJORDMARK

I seks programmer på TV SYD PLAY følger vi livet for en række børn på det sønderjyske julemærkehjem, Julemærkehjemmet Fjordmark. Her fortæller Christian, Rikke, Theodor og Nora om, hvordan de er blevet mobbet og holdt uden for igennem hele deres skoletid og har kæmpet med ensomhed og dårligt selvværd. Serien sætter fokus på, at det ikke længere kun er overvægtige børn, der kan have gavn af et ophold på et julemærkehjem – men alle børn, som oplever mistrivsel og har brug for hjælp til at finde troen på sig selv.

Se programmerne på [tvsyd.dk/julemaerkehjemmet-fjordmark](https://www.tvsyd.dk/julemaerkehjemmet-fjordmark)

BOG

Fri af voldens greb

Hvorfor gik du ikke? Hvorfor fandt du dig i det? Det er nogle af de ting, man hører, når man har været i et voldeligt forhold – og det har Charlotte Andersen. Med denne bog giver hun et indblik i, hvorfor svaret på spørgsmålet ikke er så enkelt – og håber, at hendes budskab kan inspirere både voldsramte og pårørende. Hun fortæller, hvordan hun oplevede, at grænserne for, hvad der er normalt, skrider, så man på et tidspunkt er blevet medafhængig og en del af det dysfunktionelle. De vigtigste råd i bogen er, at man kan tilgive sig selv og vide, at det, den valdelige partner har taget fra en, kan man tage tilbage.

'Fri af voldens greb' af Charlotte Andersen, Books on Demand, 149 kr.

BOG

Skizofreniens gidsel

Bogen er en autentisk fortælling om hverdagslivet i en familie med et barn med en paranoid skizofreni-diagnose – skrevet af en mor, som er socialpædagog, med bidrag af hendes teen-agedatter med paranoid skizofreni. Den beskriver, hvordan man som familie kan gå sammen om psykosens og planlægge med psykosens. Datteren beskriver, hvordan virkeligheden kan opløses – og om hallucinationer, stemmer og tanker, der ikke er hendes egne – og fra moderen hører man om mødet med sundheds- og velfærdssystemet og om, hvordan man som forældre pålægges en behandlerrolle.

'Skizofreniens gidsel' af Isabella Fussing Hansen, Forlaget Mellemgård, 199,95 kr.

LÆRINGSUNIVERS

Os Online

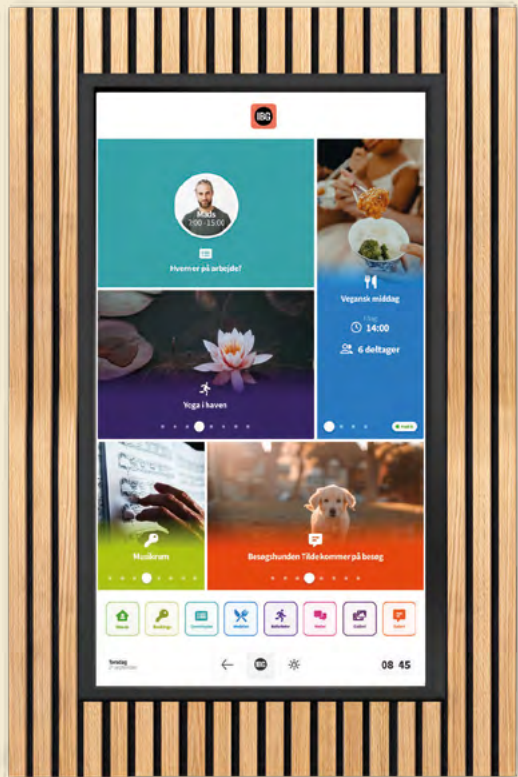
Sociale medier rummer vigtige fællesskaber for alle unge – men for unge med fx autisme, ADHD, CP, udviklingshæmning eller hjerneskade er onlinelivet typisk ekstra kompliceret, fordi man har svært ved at aflæse sociale spilleregler, egne og andres følelser, grænser og behov. Læringsuniverset Os Online viser vej i forhold til sociale spilleregler i den digitale verden. Her kan unge med kognitive funktionsnedsættelser øve sig i at være trygge og sikre på Messenger, YouTube, Snapchat, Instagram, Facebook, Tinder, Twitch og CS:GO – og forældre og fagpersoner kan hente gode råd.

Se læringsuniverset på osonline.dk

Skaber flere fællesskaber

IBG Wallbox og IBG App hjælper personalet på sociale tilbud med at give borgerne overblik, forudsigelighed og selvstændighed.

IBG giver klarhed over, hvem der er på arbejde og hvilke aktiviteter dagen byder på. Samtidig faciliterer den nye fællesskaber. For når borgerne står sammen foran Wallbox'en, fungerer den som husets samlingspunkt.

Her kan man i fællesskab og uden støtte fra personalet se på billeder fra udflugter, drøfte aftenens menu, eller vælge, hvad man vil bruge dagen på. Og med hvem.

Det fremmer den enkeltes valg og selvstændighed, samtidig med at det understøtter nye oplevelser og venskaber.

Vil du høre mere om, hvordan IBG kan hjælpe jeres fællesskaber, så kontakt os for en uforpligtende snak på www.borgerguide.dk eller ring til implementeringskonsulenterne på 36150520

I spidsen for en faglig turnaround

TEKST TINA LØVBOM PETERSEN /// FOTO MICHAEL DROST-HANSEN

I sit første lederjob har **Patrick Hougaard** fra dag ét insisteret på at vinke farvel til tarzankultur og synsninger – og erstatte individuelle metoder med en fælles faglig retning. Resultatet er tydeligt: Borgerne trives bedre, der er markant færre grænseoverskridende hændelser – og den faglige stolthed har bidt sig fast

Hvis vi siger, at borgerne har en problemskabende adfærd, så tillægger vi det en værdi. Vi tillægger borgeren en hensigt med det. Jeg vil hellere snakke om, at borgernes handlinger og adfærd kan være uhensigtsmæssig – men at det er kontekstbestemt.

— Patrick Hougaard, tilbudsleder Farupvej 8C

D

et var en af de der morgener, hvor alt syntes lidt kaotisk. En sygdomsmeddelelse var tikket ind, så medarbejderne var i undertal. To borgere havde en svær morgen og reagerede med larm og skrig, frustrerede kolleger bad om hjælp – og tilbudsleder Patrick Hougaard besluttede sig hurtigt for at give en hånd med på gulvet.

I de minutter, hvor han havde dagens første lille pusterum, ramte tanken ham.

Det her var jo præcis som i gamle dage. – Da jeg tiltrådte som helt ny leder af Farupvej 8C i december 2017, oplevede jeg næsten dagligt den her lettere kaoti-

ske stemning med et ekstremt højt lydniveau, følelsen af panik og udadreagerende borgere. Der var et syn på borgere, der mere handlede om at overleve og regulere, end det handlede om pædagogik – og medarbejderne var specialister i enkelte borgere, men havde ikke en fælles faglig retning, fortæller han.

De 'gamle dage' var også en tid, hvor mængden af grænseoverskridende hændelser var voldsom – dvs.

alle de gange, der blev registreret fx trusler om vold, fysisk vold, verbale krænkelse, høje lyde fra borgerne eller chikane.

– Alene i 2018 blev der registreret 4.875 grænseoverskridende hændelser. Det svarer til, at medarbejderne 10 til 15 gange om dagen bliver udsat for spyt, spark, skub, skældsord eller selvskadende adfærd. Der var lige lovlig meget tarzankultur, hvor man fx gik ind til borgere, der var i affekt og kastede rundt med tingene – og hvor det endte med en magtanvendelse, eller at medarbejderne selv blev slået.

Men hvad er så forklaringen på, at antallet af grænseoverskridende hændelser i 2022 var bragt helt ned på 164 registreringer på et år? Og hvorfor modtog tilbuddet i februar i år Esbjerg Kommunes arbejdsmiljøpris bl.a. for at have skabt et godt arbejdsmiljø – med Patrick Hougaard i spidsen? Det er Socialpædagogen taget til Ribe for at finde ud af.

Lidt af en ordkløver

De moderne røde etplansbygninger, der udgør Farupvej 8C, ligger i udkanten af Ribe – placeret midt

Samarbejde
TRIO-samarbejdet er afgørende for Patrick Hougaard: – TR og AMR er mine øjne og ører på gulvet. Dem, som jeg kan trykprøve idéer på for at sikre, at der er opbakning blandt medarbejderne.

i den vestjyske natur. Her bor 12 borgere, som er håndplukket til at bo netop her. De har alle tidligere været visiteret til individuelle tilbud med 1:1 støtte – men bor nu i hver sin lejlighed. Nye rammer – men stadig individuel tilgang, forklarer Patrick Hougaard.

– Man kan se det som 12 små satellittilbud under samme tag, siger han.

Fælles for borgerne er, at de er voksne med udviklingshandicap med forskellige tillægsdiagnoser inden for psykiatrien – og alle med uhensigtsmæssig adfærd. Men ikke problemskabende adfærd, understreger tilbudslederen.

– Indrømmet. Jeg er lidt af en ordkløver. Og derfor har det også fra start været meget vigtigt for mig at skabe en fælles bevidsthed om, at det altså betyder noget, hvilke ord vi bruger, siger han og uddyber:

– Hvis vi siger, at borgerne har en problemskabende adfærd, så tillægger vi det en værdi. Vi tillægger borgeren en hensigt med det. Jeg vil hellere snakke om, at borgernes handlinger og adfærd kan være uhensigtsmæssig – men at det er kontekstbestemt. Hvis fx en borger har udfordringer med at have tøj på, så er det jo ikke i sig selv uhensigtsmæssigt, når han går rundt her på matriklen. Men det bliver det, hvis han vælger at tage i Føtex uden tøj på.

Fokus på energiforvaltning

Skal man helt ind til kernen af den faglige omvæltning, Patrick Hougaard har stået i spidsen for på Farupvej 8C, handler det meget om at tilpasse forventningerne til beboerne. Om at anerkende behovet for rutiner. Og om at sætte fokus på begrebet 'energiforvaltning'.

– Hvis jeg tager udgangspunkt i mig selv, så har jeg fx helt faste morgenrutiner, hvor jeg dag efter dag gør tingene på helt samme måde. Og når shampooen pludselig er tom, bruger jeg energi på at hente den et andet sted. Det kan jeg selvfølgelig godt som et nogenlunde velfungerende menneske. Men hvis jeg bliver udsat for ting, der skal gøres på nye måder alt for mange gange i løbet af en dag, så kan min verden altså også godt vælte. Og det er det, vi ser, når folk råber i bilen eller skælder ud på kassedamen – det er, når vi løber tør for energi, forklarer han og fortsætter:

– Vi kigger ind i neuropædagogikken her: Hvad kan vores hjerne kapere i løbet af en dag? Hvordan fungerer vores hjerne bedst? Jamen det gør den ved at lære mest muligt som vaner.

Det er den tankegang, Patrick har forsøgt at oversætte i den faglige tilgang til borgerne – og med sit fokus på energiforvaltning.

»»

Sparring
I hverdagen har Patrick Hougaard løbende sparring med faglig koordinator Jonas Karlsmose (th) for hele tiden at være tæt på praksis – og for at sikre, at alle holder fast i den fælles faglige retning.

– Borgerne er jo dybt afhængige af fagprofessionel støtte til alle dagens rutiner, så prøv lige at forestille dig, hvis de hver morgen skal klædes på, bades eller spise morgenmad på nye måder alt efter, hvem der lige er på arbejde? Tænk på, hvor meget energi, de skal bruge på at skulle forholde sig til nye rutiner. Og hvad mon der sker, når forudsigeligheden skrider? Så reagerer borgerne selvfølgelig – og ofte med uhenigtsmæssig adfærd, siger han.

Forudsigelighed er vigtig

Noget af det første, Patrick Hougaard introducerede som leder, var døgnrytmeplaner for alle borgere. Her beskrives helt ned i detaljer, hvad en borger skal i løbet af en dag – og hvordan vi gør. Lige fra toilettæring til pauseaktiviteter. Planerne bygger på faglige observationer og kendskab til det enkelte menneske.

– Og vi videndeler og justerer hele tiden ud fra, hvad der virker. Det sikrer stabilitet – og vi oplever tydeligt, at det gør borgerne mere trygge, siger Patrick Hougaard og tilføjer, at den nye praksis med forudsigelighed og genkendelighed også gør det rarere at gå på arbejde for medarbejderne.

– Da jeg lancerede tanken om døgnrytmeplaner, var der da et par stykker, der smed deres opsigelse. Det kunne de slet ikke se sig selv i. Men heldigvis synes rigtig mange af medarbejderne, at det er spændende og kan se potentialet i at gå fra, hvad jeg kalder opbevaring af borgerne til at arbejde med en fælles faglig retning. Og fordi vi hurtigt har set resultater i form af bedre trivsel og mindre uhenigtsmæssig adfærd hos

beboerne, så opstår den der helt fantastiske følelse af, at man reelt gør en forskel.

Indført risikovurderinger

At sætte fokus på energiforvaltning handler også om at sikre, at borgerne hele tiden har mulighed for at bruge deres energi på det, der giver dem livskvalitet.

– Jeg mener ikke, vi skal være bange for nogle gange at tage over. Hvis fx en borger gerne vil på legepladsen, men bruger al sin energi på selv at lyne jakken, må vi som fagpersoner godt overkompensere. For ved at vi lyner jakken, giver vi borgeren mulighed for at bruge sin energi på leg. Og som jeg ser det, er det bedre, at borgerne stadig har et energioverskud, når de går i seng – fremfor at vi presser dem til at gøre alting selv, siger Patrick Hougaard.

Men at have fokus på energiforvaltning kræver, at man som fagperson kender borgerne så godt, at man spotter selv de mindste tegn på, at energien er ved at være brugt op:

– Derfor har vi også indført risikovurderinger med trafiklyskmodellen for alle borgere. Her står der – baseret på mange timers observation og faglige refleksioner – hvad det fx betyder, når en beboer begynder at snakke hurtigt, bide sig selv i hånden, sige nogle bestemte lyde eller måske trække sig fra øjenkontakt. Alle de små individuelle tegn på, at en borger er ved at være i energiunderskud, bruger vi konstant til at forebygge grænseoverskridende hændelser. Og det virker.

Hver fjerde uge tages trafiklysskemaet op på teammøder for at se, om der er noget, der springer i øjnene.

– Vi kan se en positiv udvikling, hvor der nu er langt mere jævne forløb end tidligere, hvor graferne kørte op og ned hele tiden i takt med, at borgerne reagerede på ting, de ikke var trygge ved. Og det er ikke længe siden, at vi havde den første måned, hvor der var helt grønt hos en borger. Vi er simpelthen blevet meget bedre til at forebygge og forudse – og sikre, at der er en sund balance mellem borgernes ressourcer og kompetencer og de krav og forventninger, vi møder dem med.

Selvskade kan være nødvendig

Patrick Hougaard er helt med på, at han som leder nogle gange udfordrer praksis – og ikke altid er politisk korrekt. Det gælder fx hans holdning til, hvordan man håndterer og rummer selvskade hos borgerne.

– Jeg ved godt, at det støder nogle, når vi til en vis grænse accepterer selvskade. Men lad mig forklare, hvad der ligger bag, siger han: >>>

Med enkle og overskuelige it-programmer hjælper vi socialarbejdere med at give udsatte børn, unge og voksne et bedre liv

Systematik, overblik og sammenhæng

Udviklet af fagpersoner til fagpersoner

Hvad er sofus

sofus laver IT-programmer, der understøtter den socialfaglige opgave. I sofus er vi optaget af, at systemerne giver mening for brugerne. Derfor har medarbejderne hos sofus en socialfaglig baggrund, så vi forstår jeres praksis og kontekst.

Høj sikkerhed

Sikkerheden lever op til alle krav om GDPR, og der udarbejdes årligt en ISAE3000 erklæring.

Gratis og kompetent support

Hos sofus er glade kunder noget, vi vægter utroligt højt. Derfor yder vi gratis ubegrænset support, hvor vi imødekommer vores kunder med et smil og høj faglig kompetence.

Book en gratis demo

Ring til **9310 4000** eller send en mail til **info@sofus.dk** for et uforpligtende gratis møde.

Dagbogsprogrammet

Fagsystemet, der understøtter både ICS og VUM og sikrer høj kvalitet i den social- og sundhedsfaglige dokumentation – blandt andet gennem FMK og MedCom. Alle medarbejdere er i gang med kun 3 timers undervisning.

sofusSOCIAL

Fagsystemet, der skaber overblik over jeres matchede dagindsatser på børne-, familie- og voksenområdet. Få et nemt sagsoverblik og visitationsliste på de sager, der afventer match. sofusSOCIAL giver mulighed for at tilknytte eksterne kontaktpersoner på systemet.

sofusMATCH

Fagsystemet, der giver mulighed for at håndtere alt vedrørende plejefamilier og børn. Derudover får plejefamilierne adgang til en sikker del af programmet, hvor de kan skrive rapporter og indberette kørsel, aflastning og enkeltydelser.

Søren Frichs vej 44D
8230 Åbyhøj
Cvr.nr. 33771797

Tlf.: 9310 4000
info@sofus.dk
www.sofus.dk

Trivsel
I takt med, at beboerne har fået det bedre, har medarbejdernes arbejdsglæde også fået et nøk opad. – Det er alt andet lige rarere at gå på arbejde, når man gør en forskel, siger Patrick Hougaard.

Sådan mærker jeg fagligheden

Som tilbudsleder på Farupvej 8C oplever Patrick Hougaard fagligheden i hverdagen som:

Den måde, vi taler om borgerne på. Med respekt for og afsæt i den enkeltes ressourcer og kompetencer.

Den måde, vi tilgår en opgave i hverdagen – som en faglig problemstilling, der skal løses med faglige værktøjer og metoder. De greb, man tager fat i, har faglig karakter.

At man som medarbejder er god til at søge sparring og viden. Når man som medarbejder er i stand til at trække sig fra en potentielt grænseoverskridende hændelse og gå i dialog med sine kolleger for at kunne håndtere situationen uden at komme til skade.

At vi dyrker hjernepauserne. Dvs. vi trækker os, lægger en plan og arbejder på den lange bane. Det er altid bedre at komme med en ordentlig løsning om to minutter end en halv løsning nu.

– Vi anskuer selvskade som en kommunikationsform, borgerne bruger, når de gerne vil udtrykke, at de har det rigtig svært. Når de ikke kan sige det med ord, kan de slå sig selv, bide sig selv eller noget andet. Det er den handlemulighed, borgeren har. Og vi har oplevet, at alternativet til selvskade ofte bliver voldsomme magtanvendelser – og at selvskaden faktisk bliver værre, jo mere vi begrænser det.

Derfor er der på Farupvej 8C en fælles faglig accept af, at selvskade kan være en del af borgerens handlemuligheder – og at man som fagperson skal prøve at skabe de bedste rammer og forudsætninger for, at borgeren kan udføre den adfærd uden at gøre skade på sig selv.

– Fx har vi en beboer, som nogle gange prøver at udtrykke sig ved at banke hovedet ind i væggen. I det tilfælde har vi sat plader med

skumgummi på væggene, så vi ikke kommer ud i at skulle fastholde hende, men så hun ikke skader sig selv. Det kan virke voldsomt, det ved jeg godt. Men det er også en måde for os som fagpersoner at accep-

tere, at selvskade kan være nødvendig som en måde at kapere verden på for vores borgere.

Vi er aldrig i mål

Med arbejdsmiljøprisen fra Esbjerg Kommune har Patrick Hougaard og hans medarbejdere fået en synlig anerkendelse af, at de har fat i noget rigtigt.

– Den pris er vi stolte af. Det er en vigtig anerkendelse af, at vi rent faktisk er lykkedes med at rykke ved tingene her. At vi på vores arbejdsplads har gang i en omfattende kulturændring, der både gør noget ved vores arbejdsmiljø, ved fagligheden og ved borgernes livskvalitet, siger Patrick Hougaard.

Men der er stadig meget at bygge videre på, lyder det fra tilbudslederen:

– Vi er i mål med at have en samlet faglig beskrivelse af alle borgerne og deres behov, kompetencer, diagnoser, erfaringer, netværk osv. – og dermed et ensartet billede af, hvordan vi bedst hjælper den enkelte. Resultatet af at have lavet sådan en slags bibel til hver borger er, at vi nu har 12 borgere, der trives og er i balance. Nu tænker jeg, at tiden er til at bygge oven på. Det kunne fx være at inddrage borgerne mere i civilsamfundet og gå til svømning eller fodbold – eller gøre brug af et beskæftigelsesstilbud, hvor de møder andre borgere. Måske skal vi prøve en anden rute til gåturen med en borger end den, vi altid vælger – eller arbejde med medinddragelse i at smøre madder. For en ting er sikkert: Vi er aldrig i mål. ✕

Hvordan skaber vi sammen et mere inkluderende samfund for mennesker med autisme?

I Center for Autisme er vores mission at styrke mennesker med autisme til at leve aktive og ligeværdige liv.

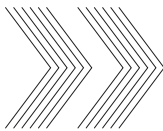
Vi er specialister inden for autisme, og vi tilbyder en vifte af ydelser, designet til at imødekomme de unikke behov hos personer med autisme, deres familier og fagfolk.

Vores tilgang er respektfuld og baseret på et dybtfølt ønske om at skabe broer mellem forskellige verdener. Vi er dedikerede til at tilbyde støtte, der gør en reel forskel.

Sammen arbejder vi for et samfund, hvor alle har mulighed for at trives og bidrage.

centerforautisme.dk

Vi bruger wup-wup og konfetti som motivation

Alex får struktur på dagen med en app, der viser, hvad han skal gøre hvornår – og belønner indsatsen med anerkendende ord, balloner og konfetti. Et godt eksempel på, at teknologi kan frigive tid til mere socialpædagogisk arbejde, mener socialpædagog Rikke Kaysen

Rikke Kaysen er 49 år og har arbejdet som socialpædagog på Østruplund siden 2021. Før det arbejdede hun med bl.a. bostøtte til mennesker med autisme og et enkeltmands-projekt. Rikke har været på kursus i den velfærdsteknologiske app Go Mission og hjælper Alex med at bruge den.

» Alex
Jeg kan godt lide, når Go Mission skriver 'Det går som smurt, Alex!' eller 'Supergodt, Alex!' eller 'wup-wup'. Det motiverer mig! Og til sidst kommer der konfetti, men det kommer kun, hvis jeg har sat kryds ved alle billederne. Det er derfor, jeg aldrig springer noget over.

» Rikke
Det er alle ADL-opgaverne (Almindelig Daglig Levevis, red.), som vi har skrevet ind sammen. Det var faktisk i den forbindelse, vi fandt ud af, at du hellere vil vente med morgenmad til efter badet, og fik byttet om på de rutiner. Feltet med morgenrutiner er det mest omfattende.

» Alex
Der skal jeg barberes, finde tøj frem og i bad. Jeg føler mig mere frisk efter et bad og vil også gerne lige have øjne, inden jeg skal have morgenmad. I appen kan jeg også vælge, hvad jeg vil have til morgenmad. Lige nu vil jeg have havregrød, men hvis jeg bliver træt af det, kan vi ændre det til franskbrød i appen.

» Rikke
Det virker, som om det er blevet lettere for dig at komme igennem de trælse ADL-opgaver. Jeg har aldrig hørt dig sige 'i dag gider jeg ikke Go Mission'.

» Alex
Nej, jeg har aldrig sprunget over en dag. Jeg fokuserer på det positive fremfor det negative. Om onsdagen står der fx, at jeg skal gøre rent. Hver anden onsdag skal jeg støve af, og hver anden onsdag skal jeg vaske gulv.

» Rikke
Jeg synes også, du har fået mere overskud, som du fx bruger til at være mere sammen med din ven her på 'slottet'. Men det tager tid at lære de velfærdsteknologiske redskaber at kende, og vi bøvlér stadig med at bruge appen.

Alex er 31 år og bor i egen lejlighed på Specialcenter Syddanmark Østruplund. Alex, som har udviklingshandicap og autisme, kom til Østruplund, da han fik en dom for ca. ti år siden. For snart et år siden begyndte han at bruge en særlig app til at skabe struktur i hverdagen gennem billeder af dagens opgaver.

» Alex
Det eneste, jeg savner, er lyd på konfettien.

» Rikke
Vi bruger en del tid på at lede efter tabletten og nogle gange også kodeordet. Men når det fungerer, er det også for os medarbejdere fint at have en køreplan for, hvordan du foretrækker at strukturere din dag. Vi har fx også skrevet i appen, at du vil vækkes kl. 9. Står du ikke op med det samme, skal vi komme igen ti minutter senere. Er du ikke stået op, når vi kommer tredje gang, skal vi bare lade dig sove. Det kan både de faste og vikarerne se i appen.

» Alex
Tabletten med appen bliver også væk nogle gange, så bliver jeg forvirret.

Har du en særlig relation til en borger, kollega, din leder eller en anden i dit arbejdsliv, som du gerne vil fortælle om, så skriv til: nyhedsrum@sl.dk

AUTENTISK MED AUTISME

Sagen kort

Der er stor sandsynlighed for, at du i arbejdet som socialpædagog møder mennesker, der ikke identificerer sig med det køn, de blev tildelt ved fødslen. **Tal viser fx, at mellem 30 og 40 pct. af de børn og unge, der ønsker at modtage behandling for kønsdysfori, har autisme.**

Men hvad er kønsidentitet egentlig? Og hvordan begår du dig bedst som socialpædagog, når du møder et menneske med en anderledes tilgang til kønsidentitet end gennemsnittet? Det handler temaet om denne gang.

TEKST
SIGNE
JACOBSEN
///
ILLUSTRATION
SOLVEIG
AGERBAK

En del mennesker med autisme identificerer sig ikke med det køn, de blev tildelt ved fødslen. **Det kan fylde meget i den enkeltes liv – som det gør for Sophie**, der har autisme og identificerer sig som nonbinær. Og det kan være svært som socialpædagog at vide, hvordan man håndterer de svære snakke om kønsidentitet

– **A**t blive puttet i en boks er ikke en god ting. Men at finde en boks, der passer til en, er en fantastisk følelse.

Sådan fortæller Sophie, som er 23 år gammel, har autisme og identificerer sig som nonbinær eller queer – altså ikke som hverken mand eller kvinde. Sophie omtales derfor 'de' og 'dem'.

En del af de fagfolk, Sophie har mødt i sit liv, har haft svært ved at omtale dem korrekt. Sophie forsøger selv at korrigere det, hvis nogen fx omtaler dem som 'pige' eller

'hende' – men deres erfaring er typisk, at det ikke altid bliver taget seriøst.

– For min skyld må man godt synes, det er skørt og have svært ved at acceptere det. Men i det mindste bør man anerkende, at det er den jeg er, i stedet for at benægte det, siger Sophie.

Ramt af usikkerhed

De to socialpædagoger Joy McPhillips og John Sutherland Mitchell arbejder begge som mestringsvejledere i socialpsykiatrien i Favrskov Kommune, hvor de hver dag har berøring med

mennesker med autisme som fx Sophie.

I deres arbejde har de begge oplevet, hvordan identitet, og herunder kønsidentitet, er noget, der fylder hos de borgere, de møder. Og selvom de som fagpersoner møder borgeren med respekt og autenticitet, har de ikke altid følt sig tilstrækkeligt fagligt klædt på til at håndtere de svære samtaler om kønsidentitet.

Fx fortæller John Sutherland Mitchell om, hvordan han første gang, han mødte emnet kønsidentitet i forbindelse med sit arbejde,

Det bedste, vi kan gøre som socialpædagoger, er at møde folk, hvor de er, så de føler sig set, hørt og accepteret.

— John Sutherland Mitchell, socialpædagog

blev usikker på, om han kom til at sige det forkerte.

– Det handlede om, at jeg skulle være autentisk i mødet og se bort fra CPR-nummeret, siger han.

Med ærlighed kommer man længst

John valgte at lægge kortene på bordet og fortælle personen, han sad overfor, om sin usikkerhed. Han sagde direkte, at han ikke havde prøvet det før, og at han naturligvis gerne ville imødekomme personen så godt som muligt.

– Jeg blev nødt til at være ærlig. Jeg ville ikke forsøge at lade som om eller gætte mig frem, for det giver også en meget bedre relation at stille sig sårbar og spørge pænt, om de vil bære over med det, hvis man kommer til at sige noget forkert.

John var nysgerrig på, hvordan kønsidentiteten havde påvirket vedkommende – og hvordan han som socialpædagog bedst muligt kunne støtte borgeren i mødet med andre fagpersoner.

– Det bedste, vi kan gøre som socialpædagoger, er at møde folk, hvor de er, så de føler sig set, hørt og accepteret.

Både John og Joy har oplevet, at de henad vejen begge har tillært sig sproget og metoderne ved at bruge deres socialpædagogiske færdigheder, holde et åbent sind og spørge nysgerrigt ind.

Kassetænkning

Det handler ikke kun om, hvilke ord man bruger. Det handler også om ikke at putte folk i kasser, mener Sophie. De insisterer fx på at blive kaldt 'autist' og ser det som ironisk, at vi her i artiklen bruger betegnelsen 'mennesker med' »

autisme', når artiklen bl.a. handler om at tage hensyn til, hvad mennesker som Sophie gerne vil kaldes.

På samme måde tager de afstand fra at blive betegnet som højtfuncerende autist – fordi de i bund og grund ikke er begejstret for den kassetænkning.

– Jeg hader ordet højtfuncerende, som jeg har fået på mig. Det har jeg, fordi jeg har en god hukommelse, kan formulere mig og er god til it, forskellige sprog og musik. Det kan skjule mange af de ting, jeg har svært ved. Fx påvirker sanselige indtryk mig meget, og jeg har svært ved at skabe overblik, hvis jeg får for mange ting ind, forklarer de og fortsætter:

– Men det kan andre ikke se. De kan se, at jeg kan svare sammenhængende på et spørgsmål og holde øjenkontakt imens – men de ved ikke, at jeg kigger på et sted lige bag dem.

For Sophie kom erkendelsen af, at de ikke identificerede sig med det køn, de var blevet tildelt ved fødslen, af flere omgange.

De begyndte først at mistænke det, da de var i syv-otte-års alderen, hvor Sophie ikke var interesseret i de stereotype 'pigeting'. Men først for tre år siden stoppede Sophie med at have negative tanker om sig selv pga. sin kønsidentitet – og i starten af 2023 sprang de ud som nonbinær.

Erkendelse og anerkendelse

Det var bl.a. en amerikansk tv-serie med en nonbinær karakter, der hjalp Sophie til at acceptere sin kønsidentitet – og finde den boks, der passede bedst.

De første, Sophie sprang ud over for, var deres kusine og deres bedste ven. Kusinen accepterede Sophies kønsidentitet med

det samme, mens vennen havde brug for noget tid. Sophie er ikke sprunget ud over for sine forældre af frygt for, hvordan de vil reagere.

For Joy McPhillips, som er en af de socialpædagoger, der arbejder med Sophie, har nysgerrighed og åbenhed været to vigtige nøgleord. Hun har fx spurgt ind til pronominer og tjekket ind med Sophie om, hvordan de gerne vil omtales.

Den tilgang er Sophie glad for at blive mødt med. Når Sophie selv møder noget, de ikke forstår, forsøger de at finde så meget viden om emnet som muligt.

– Jeg vil nemlig ikke komme til at behandle andre, som jeg selv er blevet behandlet, siger Sophie, der også efterspørger mere viden hos fagfolk, så det ikke er Sophies ansvar at lære dem om kønsidentitet, selvom de naturligvis gerne deler ud af deres viden og fortæller om pronominer.

– Men der mangler større viden i systemet, så der er mere accept – og så hver eneste fagperson ikke skal stå og vurdere, om det ville være okay at spørge om, eller hvad der er okay at sige.

Brug for mere viden

Netop viden efterspørger Joy McPhillips også. De konkrete opgaver, mestringsvejlederne bliver bestilt til, handler ofte om at støtte borgerne i at få mere struktur på hverdagen. Det kan være at skabe indblik i, hvordan borgernes psykiske tilstand påvirker deres evne til fx at holde et rent og ryddeligt hjem, svare på beskeder fra offentlige instanser og hjælpe dem til mere forståelse af forskellige sociale situationer.

Men i bestillingerne står der sjældent noget om borgernes behov for støtte i deres køns- eller identitetsforståelse – et område, som både Joy og John oplever, kan fylde rigtig meget hos de borgere, de møder:

– Jeg oplever hos nogle af de borgere, jeg kommer ud til, at identitet og kønsidentitet fylder rigtig meget. Nogle gange er det sådan, at det med at støtte dem til at holde et ryddeligt hjem ikke er noget, der interesserer dem. Så jeg ville ønske, vi blev informeret mere om identitet, inden vi kommer ud til borgeren, siger Joy McPhillips.

Ingen af de to socialpædagoger kender forklaringen på, hvad det store overlap af personer med autisme og personer med en anderledes tilgang til kønsidentitet end gennemsnittet kan skyldes. Men begge prøver at møde borgerne med autenticitet og nysgerrighed, også når det handler om deres kønsidentitet, så de føler sig set, hørt og accepterede, som de er – og ikke bliver puttet i en boks, der ikke passer. ×

Bliv H.A.P.P.Y coach

- flyt fokus til livskvalitet, glæde og styrker

I arbejdet med mennesker med autisme kommer man let til at fokusere på alt det, de ikke mestrer, alt det der er svært, og alle de problemer der opstår mellem borgeren og medarbejderne.

Belgieren Peter Vermeulen udviklede under corona H.A.P.P.Y planen. En personlig arbejdsbog til mennesker på autismspektret. Planen fokuserer på aktiviteter, der giver livskvalitet og glæde og hjælper med strategier til at opnå bedre trivsel. Med planen flyttes fokus til, hvad der er vigtigt for den enkelte, og hvilke strategier man kan bruge til at få større livskvalitet i hverdagen. H.A.P.P.Y planen kan resultere i, at et mål bliver at få kørekort, så man selv kan komme omkring. Eller det kan være, at man hver dag nyder at komme ud i naturen, at man skal gå til motion eller male. Oplevelsen for mange mennesker med autisme er, at de med H.A.P.P.Y planen ikke længere føler, at de er i stykker, men at de er gode nok, som de er, og at deres evner eller særinteresser giver dem glæde og livskvalitet. Med dette følger ofte,

at de får en følelse af at de har kontrol over egen livskvalitet.

Peter Vermeulen er ph.d i psykologi og klinisk pædagogisk videnskab, og har mere end 35 års erfaring indenfor autisme. Han er grundlægger af "Autisme i kontekst" og har senest skrevet bogen "Autisme og den forudsigende hjerne."

Pia Lindberg Fenger er pædagogisk konsulent og certificeret til at uddanne H.A.P.P.Y.-coaches.

Kurset indeholder 2 kursusdage, hvorefter man tager hjem og udarbejder en H.A.P.P.Y plan, der fremlægges inden endt kursus. Herefter er man klar til at lave planer, der kan bruges til at træne mennesker med autisme i, hvad der giver gode positive følelser, og hvilke strategier de kan bruge til at opnå disse følelser.

Kurser kan bookes for medarbejdere enten hos Lindberg Fenger Kursus- og Videnscenter i Fredericia eller hos jer.

Kurser vi tilbyder

- **23/5 - 2024 Online foredrag** med Louise Egelund Jensen om autisme og spiseforstyrrelser.
- **17/6 - 2024 H.A.P.P.Y coach kursus** ved Pia Lindberg Fenger (2 dage) Der vil blive udbudt to kursuer på Sjælland i efteråret 2024.
- **2.-4./10 - 2024 Low Arousal 2 (LA2)** ved Pia Lindberg Fenger (3 dage)

Lindberg Fenger Kursus- og Videnscenter ved Pia Lindberg Fenger

🌐 www.lindbergfenger.dk

📍 Ryttergrøftvejen 48, 7000 Fredericia.

☎ 31 71 88 54

✉ pia@lindbergfenger.dk

Hvad betyder kønsdysfori? Og hvad vil det sige at have en flydende kønsidentitet? Selvom du som socialpædagog er skolet i at forholde dig nysgerrig og åben over for de mennesker, du arbejder med, er du ikke nødvendigvis **helt opdateret på de nyeste ord i LGBT+-ordbogen**

ORD GØR FORSKELLEN

TEKST
SIGNE
JACOBSEN
///
ILLUSTRATION
SOLVEIG
AGERBAK

På LGBT+ Danmarks hjemmeside findes en udtømmende ordbog med stort set alle de begreber, man kan støde på i LGBT+-verdenen. Vi har i samarbejde med psykologfaglig konsulent Eva Goldfinger lavet en ordbog, der indehol-

der nogle af de mest gængse ord, du kan møde som socialpædagog. En del af ordene optræder både i en dansk og engelsk version – det skyldes, at flere af ordene stammer fra engelsksprogede lande, og mange stadig bruger de engelske betegnelser. ×

Transkønnet
At være transkønnet betyder **at identificere sig med et andet køn end det, man blev tildelt ved fødslen**. Det kan præsentere sig på mange måder og bl.a. betyde, at transkønnede personer klæder sig i overens-

stemmelse med det køn, de identificerer sig med, nogle påbegynder hormonbehandling – og andre gennemgår en kønsbekræftende operation.
Nonbinær
At være nonbinær betyder, **at man ikke opfat-**

ter sig selv som hverken mand eller kvinde. Det er meget individuelt, hvordan nonbinære oplever deres køn – om de føler sig som både mand og kvinde, ingen af delene – eller om de oplever noget helt tredje.

Kønsflydende/ genderfluid
En person med flydende kønsidentitet vil befinde sig i spektret **mellem at være maskulin, feminin eller nonbinær**. Nogle kan skifte pronominer over tid, og disse kan være i konstant forandring.

Derfor er det vigtigt som socialpædagog at spørge – og gerne gentagne gange – hvordan vedkommende helst vil omtales.
Miskønnet/ misgendered
At blive miskønnet er **at blive kaldt ved de for-**

panseksuel eller have alle andre former for seksualitet. Kønsidentitet og seksualitet har ikke noget med hinanden at gøre.
Kønsdysfori
Kønsdysfori er følelsen af **et stærkt ubehag ved ens kønnede krop**. Transmænd kan fx have det svært med deres bryster, og nogle vælger måske at binde dem med et stramt klæde, så brystet fremstår fladere og mere maskulint. Nogle binder brysterne så stramt, at de risikerer at få fysiske skader. Kønsdysfori kan medføre social angst, depression, selvskade og spiseforstyrrelser, hvor man fx kraftigt reducerer ens indtag af mad for bl.a. at miste nogle af

sine feminine former. Det kan også bidrage til, at menstruationen forsvinder.
Juridisk kønsskifte
Juridisk kønsskifte betyder **at få ændret sit CPR-nummer, så det er i overensstemmelse med det køn, man identificerer sig som**. Selvom det lyder simpelt, kan det bringe mange komplikationer med sig, fordi alt fra ens bank til sundhedsjournal og indmeldelse på studie er bundet op på ens CPR-nummer. Det kan derfor være en fordel at snakke med fx uddannelsesinstitution, bank og andre steder, der bruger CPR-nummer, inden man foretager sit juridiske kønsskifte.

Kønsbekræftende operation
En kønsbekræftende operation er **det, der tidligere blev kaldt kønsskifteoperation**. Grunden til navneskiftet er, at når man i forvejen identificerer sig som et andet køn, end hvad man blev tildelt ved fødslen, har man i bund og grund skiftet køn. Operationen kan involvere at få fjernet bryster – også kaldet top kirurgi – eller at få omdannet sin penis til en vagina eller omvendt – kaldet nedre kirurgi. Med operationen bekræfter kroppen det køn, man allerede føler sig som.
Detransition
I nogle tilfælde **fortryder folk deres kønsbekræf-**

tende behandling og vil gerne detransitionere. Det kan fx skyldes, at den hormonbehandling, de er startet på, for at kroppen skal komme mere i overensstemmelse med det oplevede køn, medfører for mange komplikationer eller bivirkninger, og at de derfor må stoppe. Detransition kan også skyldes fordomme og diskrimination, og at personen pga. dette vurderer, at det er nemmere at leve med kønsdysfori end med diskrimination. For nogle sker detransitionen efter en kønsbekræftende operation, fordi vedkommende har skiftet mening, men det er dog sjældent.

Læs mere på [lgbt.dk](#)

Planner4You

Fleksible vagter

Nu kan man i Planner4You oprette vagter eller events, som alle medarbejdere kan byde ind på.
Man kan opsætte brugerdefinerede kompetencer, så det f.eks. kun er medarbejdere med stort kørekort, sundhedsuddannelse, eller som er tilknyttet en specifik borger e.l. der kan se vagten.

Janni Sørensen 14.00-20.00	Bent Bentzen ▾	☒
	Rasmus Rasmu ▾	☒
10.00-16.00	->Ledig vagt<- ▾	☐
	Beate Beat ▾	☒
	Fiktiv Andersen ▾	☒
	Henrik Henry H ▾	☒
Bo Hansen 12.00-14.00		
15.00-17.00	Josef Josefsen ▾	☐
	Frederikke Frec ▾	☐
18.00-20.00	Henrik Henry H ▾	☐
Skovtur / køkken Påkrævede kategorier: Madlavning 10.00-16.00	Jens Jensen ▾	☐

FØLELSEN AF IKKE AT HØRE TIL

Som socialpædagog har du stor sandsynlighed for at møde mennesker i dit arbejde, der ikke identificerer sig med det køn, de blev tildelt ved fødslen. Især hvis du arbejder med mennesker med autisme. Men hvad er kønsidentitet egentlig?

Og hvad kan du gøre som socialpædagog for at imødekomme det?

TEKST
SIGNE
JACOBSEN
///
ILLUSTRATION
SOLVEIG
AGERBAK

Ens kønsidentitet er den oplevelse, man har af sit eget køn. Den kan være svær at definere, ligesom det kan ændre sig i løbet af et liv, uanset om man er ciskønnet, transkønnet, nonbinær eller andet. For nogle rykker kønsidentiteten sig på et meget lille spektrum inden for enten det feminine eller maskuline, mens den for andre rykker sig over et større spektrum og helt skifter mellem det maskuline og feminine.

Kønsbevidstheden, altså bevidstheden om, hvad det vil sige at være en dreng eller pige, former sig allerede ved to-tre-årsalderen. Det er også allerede her i den tidlige barn-

dom, at nogle transkønnede får mistanke om, at deres kønsidentitet ikke stemmer overens med det køn, de blev tildelt ved fødslen.

Baseret på tal fra Sexologisk Klinik i København omtalt i Kristeligt Dagblad i 2023 ses et stort overlap mellem personer med autisme og personer med en anden kønsidentitet end den, de blev tildelt ved fødslen. Det anslås således, at mellem 30 og 40 pct. af børn og unge, der ønsker at modtage behandling for kønsdysfori, har autisme. Til sammenligning har 1,7 pct. af børn og unge en autismediagnose.

Årsagen til overlappet er endnu uvis, fortæller psykologfaglig kon-

sulent ved LGBT+ Danmark Eva Goldfinger:

– Nogle har ledt efter et gen til at forklare sammenhængen, ligesom man i 90'erne ledte efter et særligt gen hos homoseksuelle, siger hun og tilføjer, at det er vigtigt, at man ikke behandler spørgsmålet om kønsidentitet anderledes på baggrund af en autismediagnose.

Personlige pronominer

Som socialpædagog har man daglig berøring med sårbare mennesker, som er dybt afhængige af den rette hjælp og støtte fra

Transkønnethed vs. kønsdysfori

Mens kønsdysfori (følelsen af et stærkt ubehag ved ens kønnede krop, red.) er en anerkendt medicinsk tilstand, er transkønnethed ikke en psykisk lidelse.

At være transkønnet kan dog lede til kønsdysfori – og de stærke følelser af ubehag, der kan opstå, når ens kønsidentitet og krop ikke stemmer overens, kan føre mange ubehagelige symptomer med sig. Det kan være selvskade, social angst, depression og spiseforstyrrelser.

Det er ikke oplevelsen af dysfori, der definerer, om man er transkønnet, genderfluid eller lignende. Det er derimod udelukkende personens egen oplevelse af sin kønsidentitet.

KILDE: LGBT+

Så længe man er oprigtigt nysgerrig og vil gøre sit bedste for at anerkende de mennesker, man møder, så kan det ikke gå helt galt.

— **Eva Goldfinger**, psykologfaglig konsulent
LGBT+ Danmark

fagpersoner. Men for nogle kan det være svært at vide, hvordan man forholder sig professionelt til personens kønsidentitet. For det kan godt komme til at virke grænseoverskridende, uden at det er meningen.

Fra LGBT+ lyder et af de vigtigste råd derfor, at man som fagperson først og fremmest skal acceptere og ikke sætte spørgsmålstegn ved personens kønsidentitet, ligesom det er vigtigt at spørge nysgerrigt til fx, hvilke pronominer (de ord vi bruger til at omtale hinanden med, og som kan bøjes, red.), personen gerne vil omtales med.

– Det vigtigste er at være nysgerrig og ikke styrende. Man kan ikke vurdere andres kønsidentitet, selvom vi alle har en tendens til at gøre det. Man kan godt have et kønsudtryk, der ser anderledes ud end ens kønsidentitet. Og i bund og grund skal man jo bruge sin socialpædagogiske faglighed, som man gør på andre tidspunkter, når man har med mennesker med udfordringer at gøre, siger Eva Goldfinger.

Selvom der ikke er en one-size-fits-all, og alle mennesker er forskellige, er det bare med at spørge.

– Så længe man er oprigtigt nysgerrig og vil gøre sit bedste for at anerkende de mennesker, man møder, så kan det ikke gå helt galt.

Og selvom jeg arbejder som psykologfaglig konsulent for LGBT+ Danmark, kan jeg heller ikke alle begreberne for kønsidentitet og seksualitet – så man skal aldrig være bange for at spørge, siger Eva Goldfinger.

En indre kamp

Hun forklarer, hvordan kønsidentitetsprocessen kan bære en del andet med sig end den personlige og indre kamp. LGBT+-personer i alle facetter oplever generelt mere diskrimination, udsathed, stofmisbrug osv. end ciskønnede heteroseksuelle. Det kan være diskrimination i systemer, på gaden – eller følelsen af, at man ikke hører til.

Det understreges fx ved, at noget så simpelt som et juridisk kønsskifte, der blot er at skifte CPR-nummeret til at repræsentere personens kønsidentitet, kan ende med at blive en sej kamp. Som i det eksempel, Eva Goldfinger beskriver, om en transmand, der stødte på udfordringer i sundhedssystemet pga. sit juridiske kønsskifte.

– Da vedkommendes læge sendte en celleskrabsprøve til analyse, blev den sendt retur med den begrundelse, at de ikke kunne teste en celleskrabsprøve fra en mand, da mænd ikke har livmodere. Men sådan forholder det sig jo ikke, siger Eva Goldfinger.

Første udfordring kan dog for mange transmænd

finde sted allerede inden mødet med lægen. Da mange transmænd har en livmoder, skal de, ligesom alle andre med en livmoder, tilbydes et celleskrab hvert tredje år for at teste for celleforandringer, der kan lede til kræft. Eftersom mange transmænds CPR-nummer afspejler, at de er mænd, får de ikke en automatisk indkaldelse til lægen, som personer med et kvindeligt CPR-nummer ville få. Det kan desværre lede til, at mange ikke bliver screenet for de potentielt dødelige celleforandringer.

– Som socialpædagog kan man derfor støtte og vejlede personen i deres møde med systemer og autoriteter – og sørge for at være på deres side, hvad der også kaldes en allieret, forklarer Eva Goldfinger.

Vær nysgerrig

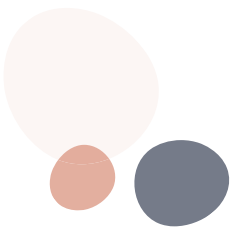
I processen med at finde sin kønsidentitet kan man som fagperson hjælpe borgeren med at kontakte Center for Kønsidentitet eller Sexologisk Klinik, der begge er specialister i at vurdere, hvad der vil være mest gavnligt for personen.

Nogle transmænd, transkvinder eller personer med andre kønsidentiteter kan have det fint med at præsentere sig hhv. maskulint eller feminint ved hjælp af hår eller tøj, mens det for andre vil være passende at starte på hormonbehandling eller gennemgå kirurgi.

Igen, lyder rådet fra Eva Goldfinger, er det afgørende, at man som fx socialpædagog holder fast i at forholde sig nysgerrigt – og holder sig fra at vurdere borgerens kønsidentitet. ×

Tag en efteruddannelse på DISPUK

At bidrage til at gøre verden lidt bedre for dem, som har det sværest. Det har været missionen i de mere end 30 år, hvor DISPUK har udbudt kurser og efteruddannelse for bl.a. ledere, psykologer og terapeuter.

Fælles for alle vores kurser og uddannelser er, at de hviler på et narrativt fundament. Med det menes, at fortællinger har betydning for, hvordan vi kan leve, hvordan vi forstår og ser os selv, og hvad vi tænker, vi kan gøre eller ikke kan gøre.

Pædagogisk lederuddannelse

Tag en 1-årig pædagogisk lederuddannelse og skab større sammenhæng mellem din ledelse og institutionens pædagogiske eller behandlingsmæssige retning og selvforståelse.

Med Martin Nevers
Start i Aarhus den 26. september 2024
kr. 40.775 inkl. moms

Kursusnr. 24-551

DISPUKs narrative grunduddannelse

Bliv uddannet narrativ samtalepraktiker på denne selvstændige 1-årige efteruddannelse, der samtidig er første del af DISPUKs psykoterapeutuddannelse.

Start i Aarhus den 17. marts 2025
Start i Snekkesten den 20. marts 2025
kr. 37.275 inkl. moms

Kursusnr. 25-130 og 25-100

Er du medlem af SL?
Så husk at notere det ved kursustilmeldingen og få

10% rabat

Familieterapiuddannelse

Tag en intensiv 1-årig efteruddannelse i arbejdet med familier og vær med til at styrke børn og voksnes stemmer. Denne efteruddannelse giver en grundig indføring i narrativ familieterapi og præsenterer brugbare elementer fra tilgange som flerfamilie-terapi og traumeterapi.

Med Anette Holmgren, Allan Holmgren og Kasper Hanghøj
Start i Aarhus den 10. juni 2024
Start i Snekkersten den 17. marts 2025
kr. 31.000 inkl. moms

Kursusnr. 24-181 og 25-180

Læs mere om kurserne ved at skrive kursusnummeret i søgefeltet på DISPUK.dk

SEKS GODE RÅD

Tips til litteratur

Er du på udkig efter litteratur med en bred repræsentation af kønsidentitet og seksualitet, så er her tre anbefalinger fra Danmarks ældste LGBT+-boghandel, Buens Bogcafé:

Milo og Molly er ikke kærestes
af Tone Ottilie

Ud af ti mænd
af Jesper Wung-Sung

Sauna
af Mads Ananda Lodahl

Her giver psykologfaglig konsulent i LGBT+ Danmark **Eva Goldfinger** sine bedste råd til, hvordan du som socialpædagog begår dig, når du taler med en person med en anderledes tilgang til kønsidentitet end gennemsnittet

TEKST
SIGNE
JACOBSEN
///
ILLUSTRATION
SOLVEIG
AGERBAK

1 Det første, du skal gøre, er at være bevidst om, at din egen forståelse af køn ikke nødvendigvis er den samme som andres, og at andres forståelse er lige så legitim som din. Hvis ikke du som udgangspunkt accepterer dette, kan du meget hurtigt komme til at gå skævt af mennesker, der ikke deler samme opfattelse som dig selv.

2 Forsøg at skabe inkluderende fysiske, sproglige og sociale rammer på arbejdspladsen og de steder, borgere kommer. Det kan bl.a. være ved at have kønsneutrale toiletter, plakater eller billeder, der repræsenterer mange forskellige typer mennesker. Det kan også være at have flere muligheder end bare mand/kvinde i eventuelle spørgeskemaer.

3 Vid, at du ikke kan vurdere andres kønsidentitet. Man kan fx godt præsentere sig maskulint og identificere sig som kvinde eller nonbinær, man kan præsentere sig feminint og identificere sig som mand – og alt derimellem.

4 Hjælp borgeren med at op-søge viden og forskellige forståelsesrammer for køn, krop, seksualitet, identitet osv. Det kan du bl.a. gøre ved at foreslå borgeren film eller litteratur, hvor flere forskellige kønsidentiteter og seksualiteter er repræsenteret (se boksen "Tips til litteratur").

5 Hjælp borgeren med at finde ud af, hvad næste mulige skridt er i udforskningen af personens kønsidentitet. Hvad er

zonen for nærmeste udvikling? Det kan også være, at borgeren er fuldt tilfreds med sin kønsidentitet både emotionelt, socialt og fysisk, så der ikke er behov for mere udforskning. Men sørg for at lade borgeren vide, at du er til rådighed, hvis behovet skulle opstå.

6 Vær opmærksom på at støtte borgeren i mødet med andre fagpersoner, eventuelle forældre og pårørende og/eller behandlingssystemet. Borgere med en anden tilgang til kønsidentitet kan opleve stor modstand i systemet og i deres private relationer, så sørg bedst muligt at være en allieret, som borgeren kan være tryk ved. ×

Opdag Spektrumshops unikke udvalg af bøger om autisme og seksualitet

Kontakt os på 77358786 eller info@spektrumshop.dk

Skal værktøjskassen opdateres?

Vi tilbyder følgende kurser:

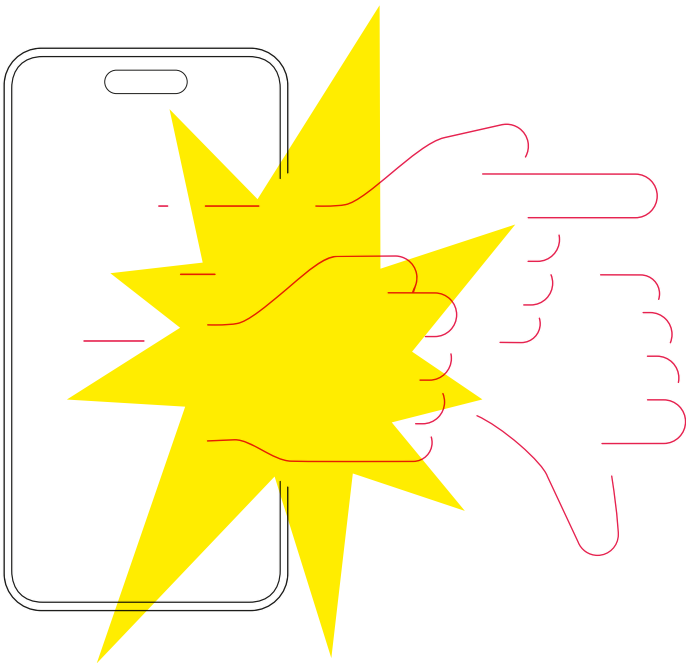
VUM 2.0 og FFB

Low arousal - Boardmaker - KAT-kassen

ATK - Let's Visualize - Sociale historier

og Velfærdsteknologi

Sådan håndterer I digital chikane*

At blive hængt ud på nettet kan føles lige så belastende som at blive slået rent fysisk, siger **kommunikationsrådgiver Abelone Glahn**, der rådgiver arbejdspladser i forebyggelse af digital chikane. Her giver hun fire råd til, hvordan I håndterer digital chikane

1. Tal åbent om digital chikane Tavsheden – og det med, at man mange steder siger, at sådan er det at arbejde her – spænder ofte ben for, at alvorlige situationer bliver diskuteret. Derfor er det første råd at få skabt en kultur, hvor man tager episoderne op og taler åbent også om den her form for krænkelse. Og så bør der naturligvis være nultolerance også over for digital chikane.

2. Dokumentér Hvis man som medarbejder bliver chikaneret med sms'er, opslag på sociale medier eller andet, skal det dokumenteres. Så husk at tage screenshot af det, også selvom det er ubehageligt. Man skal ikke slette det, selvom det er det, man har mest lyst til.

3. Lav faste procedurer Skab faste rutiner for, hvad man gør i den akutte situation. Det kan fx være rutiner for, hvordan man deler oplevelsen med sin leder, TR, AMR og kollegerne, og hvordan man sikrer debriefing som et rum, hvor man kan fortælle, hvad man har oplevet, og hvad det gør ved en. Det vigtige er, at det aldrig er den enkeltes ansvar – det er arbejdspladsens ansvar at beskytte medarbejderne mod digital chikane, ligesom det er ledelsens ansvar at sørge for, at der bliver samlet op på hændelsen.

4. Registrér hændelserne Ligesom man registrerer en lussing fra en borger, skal man også registrere en dum sms. Og det skal man gøre, hver gang det sker. For måske er det sms nummer 20, der får medarbejderen til at knække. Man kan fx udvikle et system, hvor man har en fælles mail, som alle skriver til og registrerer, hvad de er udsat for. En mailadresse, man passende kunne kalde chikane@ og så arbejdspladsens navn.

* DIGITAL CHIKANE DÆKKER OVER EPISODER, HVOR ANSATTE BLIVER UDSAT FOR CHIKANE VIA DIGITALE MEDIER SOM MAIL, TELEFON, HJEMMESIDER OG SOCIALE MEDIER. HENT MERE INSPIRATION TIL AT FOREBYGGE OG HÅNDTERE DIGITAL CHIKANE PÅ GODTARBEJDSMILJØ.DK

Fonden Alfernes Plus Hus

Velkommen til Alfernes Plus Hus - et levende hjem for børn og unge, hvor livets udfordringer mødes med omsorg og støtte.

Vi har et børnesyn, hvor vi tror på, at alle gør deres bedste, og vi skaber en tryk base med forudsigelige rammer for at skabe genkendelighed og stabilitet.

Vi er specialiserede i at håndtere opvækstrelaterede følelsesmæssige skader, og vi tilbyder MIM (Marschak Interaction Method), NAA (neuroaffektiv analyse af følelsesmæssigt funktionsniveau) og vi tilbyder Thera-play-forløb.

Igennem narrative tilgange udvikler vi bevidsthed om hvert enkelt barns eller ungs individuelle situation og muligheder.

Traumeforløsende behandling efter Shiatsu metoden, hvor den unge modtager trykbehandling. Et forløb vi erfaringsmæssigt har utrolig gode resultater med.

Vores mål er at støtte op omkring et sundt skoleforløb og samtidig fremme et aktivt og berigende fritidsliv, hvor der opbygges varige venskaber og gode relationer.

Ved at involvere forældre i en tæt samarbejdsproces, skaber vi forståelse og sammenhæng i de udfordringer, som familien står over for.

For at øge samspillet mellem den anbragte og den anbragtes forældre, tilbyder vi 1:1 terapi til begge forældre med henblik på at udvikle forældrekompetencerne.

Vi oplever et voksende behov for supervision til plejefamilier, hvilket vi også tilbyder.

Vi stræber efter at gå ud over traditionel støtte og arbejder målrettet på at skabe meningsfulde forandringer i hvert eneste liv, vi berører.

Velkommen til Alfernes Plus Hus - her finder du tryghed til at leve, lære og udtrykke dig!

Kontakt

www.faph.dk

Ornebjergvej 60, 4760 Vordingborg.

CVR: 32751598

Kim Milton Just - daglig leder

2211 1269
kim@faph.dk

Hans Henrik Vibe - pædagogisk leder

6127 4974
hhv@faph.dk

A photograph of a woman with blonde hair tied back, wearing a light-colored sweater, leaning forward and gesturing with her hands towards a young child. The child is sitting inside a blue, teardrop-shaped hanging chair, looking out and touching their nose. The background shows a room with a white wall, a wooden shelf with photos, and a red mat on the floor.

Vi skaber mening i børnenes verden

I Virum ligger en helt særlig skole med livskvalitet øverst på skemaet – **Geelsgårdskolen**. Her får børn med svære funktionsnedsættelser støtte til at opnå størst mulig selvstændighed ud fra de betingelser, de hver især har

Faglighed

På Geelsgårdskolen bygger den socialpædagogiske faglighed bro mellem undervisning, fysisk træning og social, motorisk og personlig udvikling.

TEKST MALENE DREYER /// FOTO KASPER LØFTGAARD

Undervisning

Emin har ikke noget talesprog, så han kommunikerer med socialpædagog Tine Schifter Amstrup via totalkommunikation som lyde, mimik og håndtegn. Med en helt fast struktur og pikto-grammer, der udgør dagens skema, arbejder Tine med at støtte Emins udvikling – som her, hvor der er morgenmad efter de faglige opgaver. – Det er ingen selvfølge, at vores børn mestrer spisning, så det træner vi. Nu har Emin udviklet sig derhen, at han kan spise selv med støtte. Derefter arbejder vi hen imod at kende og følge de sociale regler under måltidet, siger hun.

Barnets udspil

Det er altid barnet, der har det kommunikative udspil. Vi venter, til de tager et initiativ, forklarer teamleder Sandra Valgren: – Det kan fx være en lille trommen med fingrene mod bordet. Så spejler vi bevægelsen. Det er kropslig kommunikation, og så er der et samspil i gang. Ved at vente på barnets udspil sikrer vi, at barnet har indflydelse på, hvad der sker – og vi giver plads og tid til barnets motivation for interaktionen.

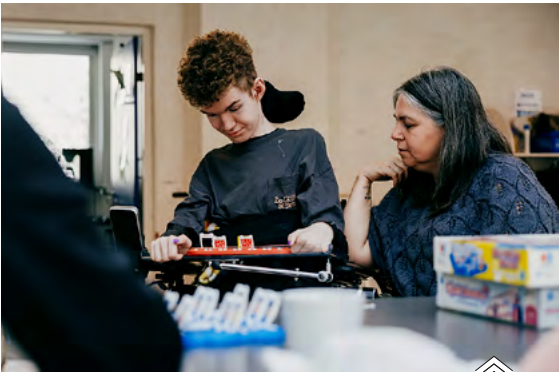
Frikvarter

– Som socialpædagoger er vi meget opmærksomme på at finde balancen mellem at fylde på gennem undervisning og træning – og give plads til pauserne. Vi har stor opmærksomhed på, hvad barnets behov er, ligesom vi også har fokus på, hvor på fx arousal-skalaen han eller hun befinder sig, siger teamleder Sandra Valgren.

Sanserne

Mange af børnene på Geelsgårdskolen har sansetab eller sanseudfordringer – og de har i særlig grad brug for, at personer omkring dem er fysisk tæt på og nærværende. De bruger ofte følesansen til at udforske, opleve, erfare og skabe mening og sammenhæng i verden.

Aktiviteter

På Hotellet, som aflastningen kaldes, sættes dagens program op på en tavle med billeder af aktiviteterne, som er sammensat på baggrund af børnegruppen og personalet. Børnene vælger sig på en aktivitet – og der er både på Hotellet og på fritidshjemmet fokus på at skabe et rum, hvor børnene kan danne relationer på tværs af afdelinger. For børn, hvor det kan være svært at lave legeaftaler, kan socialpædagogerne understøtte de sociale relationer og venskaber, der opstår imellem børnene.

Bevægelse

Ergoterapi og fysioterapi er en vigtig del af hverdagen, og træningen integreres både i skolen og i bo-afdelingerne med fokus på at få eleverne ud af kørestolene og i bevægelse mest muligt. – Vi er optaget af, hvordan vi finder en måde, hvor barnet kan spise selv eller deltage aktivt fx ved at styre en symaskine eller en røremaskine via en kontakt. Det kan også være at stave til mor ved at svømme efter bogstaver i bassinet, fortæller socialpædagog Sharon Rasmussen.

Selvhjulpen

En neuropædagogisk tilgang er udgangspunktet for både det tværfaglige samarbejde og for, hvordan undervisningen tilrettelægges. Målet er at udvikle børnenes selvstændighed så meget som muligt i trygge og strukturerede rammer tilpasset det enkelte barn.

Geelsgårdskolen

Geelsgårdskolen er en specialskole for børn med svære funktionsnedsættelser af fysisk, psykisk og sansemæssig karakter, hvor man arbejder med afsæt i, at alle børn skal ses og høres, uanset hvilke forudsætninger de har.

Skolen er et helhedstilbud under Region Hovedstaden, der består af både skole, fritidshjem, STU, bosted, aflastning og terapeutisk behandling.

Skolen er et af landets højest specialiserede tilbud, den har ca. 110 elever og er inddelt i fire specialiserede spor.

Fremtidsdrømme

Lue er 15 år og elevrådsformand. – Det bedste ved skolen er, at jeg kan være sammen med mine venner og have det sjovt, siger han. Lue er stærk i det sproglige – og efter grundskolen venter i første omgang højskole, fortæller han: – Jeg drømmer om at blive journalist og lave podcast med fortællinger om folks liv. Ligesom podcasten 'Det sidste måltid' med Lærke Kløvedal.

Sociale kompetencer

På Geelsgårdskolen er formålet at give børnene de bedste muligheder – og her er noget af det vigtigste, at de kan udtrykke sig og kommunikere med omverdenen, så de bliver hørt og har indflydelse på deres eget liv. – Vi træner også det sociale. Det realistiske scenarie er, at de kommer til at bo sammen med andre mennesker fremover, så det kræver både tolerance og mestringsstrategier at kunne være i fællesskabet, siger socialpædagog Maria Thestrup Schmidt.

Få råd til mere med dit PlusKort

Hent appen, og se endnu flere gode rabatter og tilbud

TIVOLI
Særpris

zalando
10%

PUREGYM
15%

SOCIALPÆDAGOERNE
PlusKort.

HAR DU BRUG FOR RÅDGIVNING?

VISO tilbyder gratis rådgivningsforløb inden for det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet

Sammen med nogle af landets dygtigste specialister rådgiver vi fagfolk i kommuner og sociale tilbud samt borgere inden for det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet. Rådgivningen omhandler komplekse problemstillinger i forhold til børn, unge og voksne, der har et handicap eller er socialt udsatte.

VISO Den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation

Social- og Boligstyrelsen

Læs mere og kontakt os på www.sbst.dk/VISO

VISO tilbyder blandt andet rådgivningsforløb:

- i enkeltsager
- vedrørende flere borgere

Inden for disse områder tilbyder vi både mini-forløb og længere forløb.

Herudover yder vi telefonisk rådgivning med en VISO-specialist til fagfolk – uden at der igangsættes et egentligt rådgivningsforløb – og korterevarende rådgivning til borgere med komplekse problemstillinger.

KONTAKT

SOCIALPÆDAGOGERNES LANDSFORBUND
sl.dk
Tlf. 7248 6000 / sl@sl.dk
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15, torsdag 9-17, fredag 9-13.

Medlemsteam
Ved spørgsmål om medlemskab, kontingent og efterlønsbidrag.
Tlf. 7248 6030 / medlem@sl.dk

Arbejdsskadeteam
Er du kommet til skade på jobbet?
sl.dk/arbejdsskade
Tlf. 7248 6040 / arbejdsskade@sl.dk

Job- og karriererådgivning
Gratis rådgivning om job og karriere for forbundets medlemmer hver mandag 14-17. Tlf. 7248 6060

SOCIALPÆDAGOGERNES A-KASSE
Tlf. 7248 6010 / dagpenge@sl.dk
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15, torsdag 9-17, fredag 9-13.

FORRETNINGSUDVALGET
Forbundsformand
Benny Andersen
Tlf. 4055 0982

1. forbundsnæstformand
Marie Sonne
Tlf. 2210 1728

2. forbundsnæstformand
Verne Pedersen
Tlf. 4064 0344

Forbundskasserer
Michael Madsen
Tlf. 4093 4833

PRESSEKONTAKT
Presseansvarlig
Niels Søndergaard
nis@sl.dk / mobil: 2369 1899

Enhedsleder for Kommunikation
Marie Dissing Sandahl
mds@sl.dk / mobil: 2887 6895

PÆDAGOGSTUDERENDES LANDSSAMMENSLUTNING
p-l-s.dk
Tlf. 3546 5880
Åbningstid: mandag, tirsdag og torsdag 10-15.

PENSIONS KASSEN
pka.dk
Tlf. 3945 4540 / pka@pka.dk
Åbningstid: mandag-torsdag 8.30-20, fredag 9-15.

KALENDER

MIDT- OG VESTJYLLAND OG ØSTJYLLAND

Socialpædagogerne Kreds Midt- og Vestjylland og Kreds Østjylland har ændrede åbnings- og telefontider i ugerne 26 til 32 (24. juni 2024 til 12. august 2024). I de nævnte uger træffes vi på telefonen mandag til fredag fra kl. 9 til 12.

Når vi i år – i en længere periode – har brug for at have en anderledes åbningstid på telefonen, skyldes det, at vi i perioden også fraflytter vores nuværende adresser i både Herning og Aarhus for at flytte ind på Pasteursvej 4 i Silkeborg. Du er selvfølgelig velkommen til at sende os en mail via Mit SL, hvor vi er at træffe i den sædvanlige åbningstid, og hvor vi besvarer din henvendelse hurtigst muligt.

Pædagogens teknologiske landskab
Torsdag 22. august kl. 16.30-19
Hotel Eyde, Mindegade 1, Herning – eller online
Medlemsarrangement om pædagogens teknologiske landskab, hvor ph.d. og docent ved VIA, Matilde Højbye-Mortensen, giver et overblik over forskellige typer af teknologi, vi kan møde i socialpædagogisk arbejde – og hvad det betyder for os som fagprofessionelle. Tilmelding senest 8. august på midtjylland.sl.dk. Hvis du ønsker at deltage online, er der tilmelding senest 15. august.

STORKØBENHAVN

Seniortur til Assistens Kirkegård
Tirsdag 18. juni kl. 10.30
Metrostationen Nørrebro Runddel
Seniorsektionen i Socialpædagogerne Storkøbenhavn inviterer på tur til Assistens Kirkegård, hvor vi skal se og høre om kirkegårdens historie, kendte menneskers grave m.m. Efter rundvisningen er der frokost på Nørrebro. Tilmelding senest 3. juni. Yderligere oplysninger på tlf. 2489 1061.

EBBERØD

Musikfestival 2024

WeEntertain Orchestra
Danske 80er Hits
Keen on Queen
Millas
Frederik
Cirkus Luna
De Knuste Ruder

Følg os på Facebook

Onsdag 14. august 2024 ★ kl. 9:30-19:00
Ved Ebberød Kulturhus ★ Sophie Magdelenes Vej 9 ★ Birkerød
Billetpris: 350,- ★ Forsalg i Caféen ★ Billetsalg ved indgangen

Lyt til Socialpædagogernes podcast

Faglige podcasts om fx pårørendesamarbejde, low arousal eller forråelse

Find os i din podcast-app eller på sl.dk/podcast

SOCIALPÆDAGOGERNE

Unge og algoritmer

Nyt undervisningsmateriale

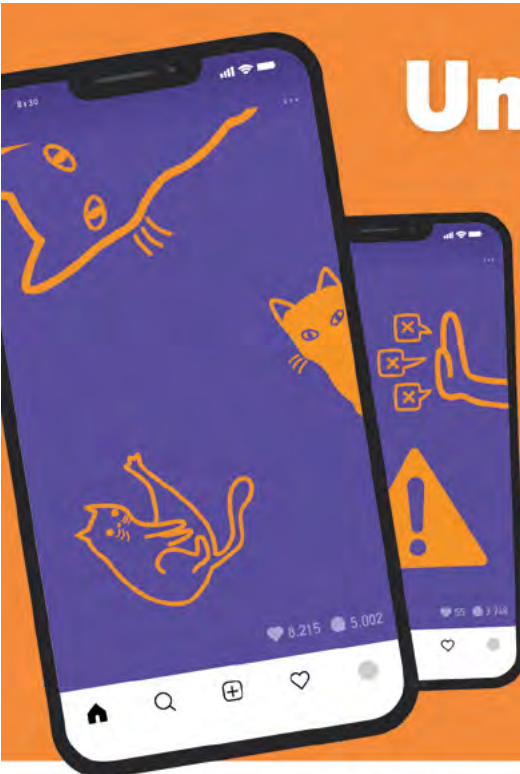
7.-9. klasse

Skab dialog

Udforsk dilemmaer

Dyk ned i diskussioner i klassen

Find materialet på **medieraadet.dk**

MEDIERÅDET FOR BØRN & UNGE

Center for Digital Pædagogik

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Ungepanelet

Skab det gode liv på botilbuddet

Kontakt os når der er brug for at styrke samarbejdet mellem medarbejdere, beboere og pårørende.

CRECEA
ekspert i arbejdet med de nationale retningslinjer for forebyggelse af vold og trusler i kombination med jeres pædagogiske praksis.

© Center for Dialektisk adfærdsterapi og PTSD

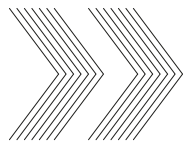
Tværfaglig uddannelse i dialektisk adfærdsterapi

DAT integrerer traditionelle løsningsorienterede strategier fra adfærdsterapi og acceptstrategier udviklet fra mindfulness og andre ikke-traditionelle tilgange i psykoterapi. Dialektikken i DAT er at integrere forandring og accept i behandlingen af klienter med lav funktionsevne. DAT anvendes i forhold til andre klienter, der har vanskeligheder emotionel dysregulation: cutting, spiseforstyrrelse, aggression, depression og misbrug. Der er god evidens for, at klienter på døgninstitutioner og andre institutionelle miljøer kan have gavn af DAT.

Formen på kuret vil være meget pædagogisk og der vil være mange øvelser for at sikre, at deltagerne lærer færdighederne gennem forskellige øvelser. Der præsenteres mange værktøjer som kognitiv omstrukturering, mindfulness på en konkret måde, følelsesreguleringsstrategier, krisestrategier og kommunikationsfærdigheder, som borgere kan anvende til at håndtere forskellige situationer og emotionelle tilstande.

Kurser i Kolding og København med start i efteråret 2024.

Information på **www.casper-aaen.com**
Pris: 13.900,- plus moms for 12 dages undervisning.

Jeg holder styr på kollegernes arbejdsliv

TEKST TINA LØVBOM PETERSEN /// FOTO SØREN KJELDGAARD

Hvad er din baggrund?

Jeg har lige fejret 25-års jubilæum her på Bosager, som er et botilbud til mennesker med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Så mit CV kan opsummeres ret kort, for jeg har været her, siden jeg blev uddannet socialpædagog.

Hvorfor skulle der ske noget nyt?

For ti år siden kunne jeg mærke, at jeg var kørt fagligt og personligt træt i relationsarbejdet. Jeg overvejede at søge væk, men da min leder oprettede en prøvestilling som central arbejdsplanlægger, opfordrede han mig til at prøve kræfter med den funktion. På det tidspunkt var normen, at afdelingslederne stod for alt omkring arbejdsplanerne – men det blev samlet i én stilling, og den har jeg siddet i lige siden.

Hvad går jobbet ud på?

Jeg laver arbejdsplaner for 140 mennesker inklusive vikarer, nattevagter, køkkenpersonale og pedeller. Det er et stort puslespil, men jeg har en systematik i mig, jeg trækker på – og jeg har haft fuld opbakning fra ledelsen til at lave nogle ting om. Fx havde alle medarbejdere tidligere tre ønsker til grundplanen, men det var helt uoverskueligt at opfylde så mange forskellige ønsker – så jeg fik indført, at man nu har ét ønske til sin grundplan. Det har gjort, at jeg kan være mere tro over for medarbejdernes ene ønske – og at jeg nu lettere kan tilgodese specifikke ønsker om fx at spille håndbold, gå til seniorgymnastik eller følge sit barn til ballet en fast ugentlig aften.

Hvordan bruger du din faglighed?

Det er en kæmpe fordel, at jeg selv har arbejdet ude i husene. Jeg kender dagligdagen og døgnnet på et

**Ulla Holm
Faaborg
49 år**

2014
Arbejds-
planlægger
på fuld tid
Botilbuddet
Bosager

1999
Ansæt som
socialpædagog
på Botilbuddet
Bosager

1999
Uddannet
socialpædagog
fra Aabenraa
Seminarium

botilbud og ved fx, hvornår det er nødvendigt med to medarbejdere, når en beboer skal til tandlægen – og hvordan det er at skulle arbejde jul, påske og pinse. Jeg bruger også min faglighed i arbejdet med puljetimer, som er timer, der kan bruges til at dække ind, når en kollega fx er på kursus eller holder fri – men de bruges ikke til akut fravær. Puljetimerne gør, at jeg kan lave arbejdsplaner med færre ledige vagter, fordi jeg lader medarbejderne arbejde på tværs i husene. Det gav en del faglig bekymring i starten, om man nu kunne skifte mellem huse og borgere og stadig være en fagligt stolt socialpædagog. Men der er mit svar – baseret på min socialpædagogiske faglighed – at man jo altid er langt foran fx en vikar, fordi man kender huset, ved, hvem borgerne er – og kender arbejdsgangene.

Hvad har udfordret dig?

I starten har jeg brugt rigtig lang tid på oplæring i systemerne og på at sætte mig ind i arbejdstidsregler og overenskomster. Og der, hvor jeg nogle gange føler mig udfordret, er, når jeg ved, at tingene kan gøres smartere og mere fleksibelt, men hvor systemerne ikke følger de behov, vi har. Det stiller store krav til mit overblik og planlægningssevne, og jeg har måttet udvikle mine egne systemer – både fysiske og oppe i mit hoved. Noget fungerer bare bedre, når jeg kører det manuelt.

Hvad har det bedste været?

Arbejdsplaner er jo et vigtigt led i trivsel og arbejdsmiljø, og jeg er glad for at være med til at sikre, at medarbejderne, så vidt det overhovedet er muligt, får det, de ønsker, opfyldt. Og så er jeg stolt af, at vi er lykkedes med at få flere op i tid, fordi vi bruger timerne på tværs i husene – det er med til at løfte fagligheden, når vi har flere faste uddannede kolleger. ×

**Social-
pædagog**

**Arbejds-
planlægger**

Ulla Holm Faaborg har været på samme arbejdsplads – men har skiftet jobbet som menig socialpædagog ud med stillingen som central arbejdsplanlægger.

Job- og
karriererådgivningen
tilbyder gode råd og
sparring til dig, der overvejer
at skifte spor.
Ring mandag kl. 14 til 17 på
7248 6060
eller bestil tid til
en samtale på
7248 6000

FOTO: SIGNE JACOBSEN

Som socialpædagog på Behandlingsskolerne bruger **Tonny Kühnel Liljenberg** hundeterapi i sit arbejde med børn i indskolingen, der har skolevægring, ADHD eller autisme.

Mit faglige fokus

ENZO BEROLIGER OG MOTIVERER

Hvad er dit faglige fokus?

Mit fokus er at få skoledagen tilrettelagt, så alle kan være med. Mange af vores børn er fagligt udfordrede på nogle områder. Mit job er bl.a. at finde ud af, om børnene har nogle særinteresser, vi kan bruge til en belønning, der kan virke ekstra motiverende. Det er her, hunden Enzo kommer i spil som en af de sødere ting i værktøjskassen.

Hvornår gjorde din faglighed en forskel?

Vi har en dreng, der havde utroligt svært ved at komme i skole, da han startede hos os. At være sammen med Enzo gav ham lyst til at komme i skole, og så kunne vi begynde at arbejde med de andre ting, der var udfordrende i dagligdagen. Enzo bruges som et fælles tredje, der kan skabe tryk i svære situationer – og som en pause fra krav og forventninger.

Hvordan bruger du Enzo?

Enzo er ikke et mirakelmiddel, men han kan hjælpe med at få børnene til at slappe af og komme ned i gear. For vores børn er det tit motivationen, der kan være svær at finde. Med Enzo kan jeg give dem en helt konkret grund til, hvorfor de skal komme i skole og lave lektier.

Hørt!

Det der med at skimte, at der er hele mennesker inde i fagligheden – det har været en fin oplevelse. Midt i alt det tunge og indimellem nedadgående og melankolske, der er i det miljø, er der også en masse selvindsigt, humor og noget forløsende – og håb. Et håb om, at de unge på en eller anden måde kommer ud af en bumlet tilværelse og får fundet et niveau nul, hvor de kan arbejde videre.

— **Journalist Anders Agger** – til forpremieren på DR's Indefra 'Syg Ungdom', der følger hverdagen på bostedet Holmstrupgård.

Eftertanke

At stemme til OK24 er vigtigt, men det er endnu vigtigere at glædes ved de 'små' ting i hverdagen. Fx blev jeg på en vagt i onsdags mødt af en beboer, der gav mig et kram og sagde: 'Jeg har haft mange kontaktpersoner, men du er den bedste, jeg har haft.' Jeg blev virkelig rørt – og lige dér blev jeg mindet om, at jeg ikke blev pædagog for pengenes skyld. (Og ja, den slags anerkendelse betaler ikke mine regninger, men denne udtalelse gik ind på en helt anden konto).

— **Socialpædagog Sila Lykke Henvig** i et opslag i Facebook-gruppen 'Socialpædagog til socialpædagog'.